

WARSZTATY MALARSTWA NA TKANINIE, BATIKU

dla studentek Katedry Kultury Plastycznej Wydziału Pedagogicznego
Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji

WYSTAWA RYSUNKÓW O NIEBIE

studentek kierunku malarstwo Wydziału Sztuki
Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Katedra Kultury Plastycznej Wydziału Pedagogicznego
Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji

Katedra výtvarnej kultúry, Pedagogická fakulta
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

październik/octóber 2017

WARSZTATY

Prof., PaedDr. Jarnoslav Uhel, ArtD.; dr hab. Małgorzata Strzelec i doc. PhDr. Alžbeta Broznanová Gregorová, PhD. (prodziekan Wydziału Pedagogicznego UMB), podczas zajęć warsztatowych

Wystawa prac dyplomantów Katedry Malarstwa i Rysunku Wydziału Sztuki naszego uniwersytetu, z dziedziny malarstwa na tkaninie - batiku, została zaprezentowana w kwietniu 2017 r. w galerii Katedry Sztuki Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji i spotkała się z dużym zainteresowaniem studentów i pedagogów, przyczyniając się do kontynuowania współpracy pomiędzy wydziałami w ramach programu Erasmus+.

Otrzymałam zaproszenie Pana Dziekana, aby w najbliższym roku akademickim zorganizować warsztaty batiku dla studentów tamtejszej Katedry Sztuki. Zabrałam się więc do kompletowania potrzebnego warsztatu, ba, całej „kuchni malarskiej”, która zawierała oprócz farb, tkanin, pisaków do wosku, listew do ekspozycji, również maszynkę elektryczną, garnki do podgrzewania stearyny i żelazko do prasowania!

Pracowałam z 10. osobową grupą studentek z pracowni prof. Jarosława Uheľa. Warsztaty batiku trwały kilka dni i już w czasie pierwszych zajęć mogłam stwierdzić, że było to ciekawe doświadczenie dla obydwóch stron - dla mnie, pedagoga i dla studentek.

Nowy warsztat otworzył przed studentkami nieznane możliwości wypowiedzi i inspirował do wzmożonej pracy, co przełożyło się na powstanie 10. monumentalnych prac malarzkich, ujawniając indywidualne podejście każdej z uczestniczek warsztatów. Batik stwarza ciekawe możliwości ekspresji artystycznej i wydaje się, że od początku zafascynował wyobraźnię młodych malarzek. Powstały wielobarwne kompozycje ze stylizowanymi formami, inspirowane okolicznymi jesiennymi pejzażami, wyobrażeniami przyrody - wody i nieba, czy miejscowym folklorem. Technika batiku wzbogaciła wypowiedzi tak pod względem rysunkowym jak i malarzkim. Klimat warsztatów, zaangażowanie studentek oraz artystyczny wyraz powstałych prac oddaje dokumentacja fotograficzna, którą tworzył prof. Stanisław Zbigniew Kamiński.

Výstava prác diplomantov Katedry maľby a kresby Fakulty umenia našej univerzity, z oblasti maľby na textile - batiky, bola prezentovaná v apríli 2017 v galérii Katedry výtvarnej kultúry Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici na Slovensku a stretla sa s veľkým záujmom študentov i pedagógov, prispievajúc tak ku kontinuovaniu spolupráce medzi fakultami v rámci programu Erasmus+.

Obdržali sme pozvanie od pána dekana, aby sme v najbližšom akademickom roku zorganizovali workshopy batiky pre študentov ich katedry umenia. Začala som pripravovať potrebný materiál, dokonca celú „malársku kuchyňu“, ktorá okrem farieb, textílií, nástrojov na písanie voskom, listů na zavesenie, pozostávala aj z elektrickej platne, hrnčiekov na zahriatie stearínu a žehličky.

Pracovala som s desať člennou skupinou študentiek z ateliéru prof. Jaroslava Uheľa. Workshopy batiky trvali niekoľko dní a už v čase prvých hodín výučby som mohla konštatovať, že bola to zaujímavá skúsenosť pre obe strany - pre mňa, pedagóga i pre študentky.

Nové remeslo otvorilo pre študentky dovtedy nepoznané možnosti výpovede a inšpiroval ich do väčšej práce, čo sa zúročilo vo vzniku desiatich monumentalných maliarskych prác, odkrývajúcich individuálny prístup každej z účastníčok workshopu. Batika vytvára zaujímavé možnosti pre umeleckú expresiu a zdá sa, že od začiatku opanovala predstavivosť u mladých maliarov.

Vznikli viacfarebné kompozície so stylizovanými formami, inšpirované jesennou krajinou okolia, obrazmi prírody - vody a neba, či miestnym folklorom. Technika batiky obohatila výpovede ako z hľadiska kresby tak i maľby. Klimu workshopov, angažovanosť študentiek ako aj umelecký výraz vzniknutých prác odráža fotografická dokumentácia, ktorú tvoril prof. Stanislav Zbigniew Kamiński.

prof. nadzw. Małgorzata Strzelec

Uczestniczkі warsztatów

Berenika Bittarová, Andrea Davies, Klaudia Geceľovská, Martina Kmeťová, Gabriela Launerová, Simona Rišová, Eliška Šandorová, Simona Šrotťová, Alexandra Šutáková, Mariana Valová

WYSTAWA RYSUNKÓW

Rysunki o niebie. To tytuł wystawy prac studenckich, studentek I i II roku na kierunku malarstwo Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu (wykonanych w roku akademickim 2016/2017). Wystawa została otwarta 16 października 2017 roku w galerii przy wejściu na kampus Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji.

Zaproponowałem studentom taki temat jako zadanie pobudzające wyobraźnię, gdy większość zadań z dziedziny rysunku koncentruje się na uważnym obserwowaniu otoczenia, w tym przypadku to przede wszystkim martwe natury, fragmenty wnętrza pracowni czy kompozycje z ludzkimi postaciami. Zadania odwołujące się do wyobraźni kierują uwagę studentów ku bardziej „swobodnym” przedstawieniom, łącząc umiejętność obserwowania i zapamiętywania realnego świata z kreowaniem obrazów własnych światów, czy to zmierzających w stronę abstrakcyjnych wizji, czy pozostających raczej w kręgu rzeczywistości. Zależy to od indywidualnych predyspozycji, usposobienia, cech osobowych autorów.

Studenci lubią podejmować zadania „z wyobraźni”, być może mają wówczas poczucie, iż stawiane przed nimi problemy są ambitniejsze, bardziej artystycznie wyrafinowane, niż te związane ze studiowaniem martwych natur, wydające się przynależeć raczej do dziedziny artystycznego rzemiosła i dają, być może, pełniejsze ich zdaniem możliwości ujawniania własnej indywidualności twórczej, na czym każdemu, nie tylko studentom, co zrozumiałe, zależy.

Kresby o nebi. Tak znie názov výstavy študentských prác, študentiek I. a 2. ročníka odboru maliarstva Fakulty umenia Technologickeho-humanistickej univerzity v Radome (vytvorené v akademickom roku 2016/2017). Výstava bola otvorená 16. októbra 2017 v galérii pri vchode do kampusu Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici na Slovensku.

Navrhol som študentom takúto tému ako úlohu podnecujúcu predstavivosť, keď sa väčšina úloh z oblasti kresby sústreďuje na pozorovanie okolia, v tom prípade sú to hlavne zátišia, fragmenty interiéru ateliéru či kompozície s ľudskými postavami. Úlohy zamerané na predstavivosť smerujú pozornosť študentov k viac „slobodným” zobrazovaniam, spájajúc schopnosť pozorovania a zapamätania si reálneho sveta s kreovaním obrazov vlastných svetov, či už ťiahnuúcich na stranu abstraktných vizí, alebo radšej ostávajúci v okruhu skutočnosti. Závisí to od individuálnych predispozícií, založenia, osobných vlastností autorov.

Študenti radi riešia úlohy „z predstavivosti”, možno majú vtedy pocit, že takto postavené témy sú ambicioznejšie, umelecky viac dômyselnejšie, ako štúdie zátiší, ktoré sú viac späté s remeslom, a možno im poskytujú pínšie možnosti vyjadrenia ich vlastnej tvorivej individuality, na čom každému, nie len študentom – čo je pochopiteľné, záleží.

prof. Stanisław Zbigniew Kamiński

Autorki rysunków *O niebie*:

I rok: Weronika Filippek, Justyna Kiełbasa, Marlena Kruk, Olga Nosal-Błądek, Grażyna Pachowska, Małgorzata Samowicz, Alicja Wojciechowska-Iwańczuk
II rok: Dagmara Erdman, Zofia Kałuża, Jolanta Kosiec, Barbara Polakowska, Anna Zawada

Priestor pre maľbu, alebo maľba na textil. Batika.

Maľba, ktorá dominovala v dňoch od 16. do 20. októbra 2017 na Katedre výtvarnej kultúry Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici bola prezentovaná prirodzenou entitou, ktorá sa vyznačovala výsledkom poučenia, skúseností a individuálneho poznania študentov učiteľstva výtvarného umenia z pracovného workshopu, ktorý viedla v rámci ERASMU + pani Dr.hab. Małgorzata Strzelec z Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego z miasta Radom v Poľsku. Cieľom nebola len mechanicky ponímaná výtvarná produkcia, aj keď akokoľvek variabilná a flexibilná. Počas celého procesu tvorby sa viedli diskusie a reflexie o technike maľby na textil a o jej možnostiach. V ateliéri sa zdôrazňoval prístup kreatívnej realizácie a uvažovanie nad vlastnou tvorbou, komunikácia a vzájomná diskusia o námetoch a spôsoboch zobrazenia. Podstatným zmyslom bolo, aby študenti prostredníctvom maľby realizovali možnosti výtvarnej edukácie s účinným výchovným prostriedkom. Aby sa vysporiadali s intenzívnym zážitkom, nie len v rovine estetickú, ktorú tvorbou a recepciou získavame. Hotové veľkoformátové práce nie sú len kompozičné predstavy jednotlivých študentov, ale je to súbor schopností reprodukčných, anticipačných a dynamických maliarskych predstáv a kompozičných vzťahov. Tematické splynutie subjektívnej a objektívnej reality, často na hranie, si napokon našli svoj smer cez maliarsky priestor batiky. Technika batikovania sa bežne uplatňuje vo výtvarnej tvorbe ale aj v ľudovej umeleckej tvorivosti a je s ňou možné pracovať aj v bežnom domácom prostredí, čím si vytvára vhodný priestor aj pre prácu v škole. Študenti pracovali na základe svojich prinesených skíc, návrhov a kompozičných riešení, uchopili podstatu tejto techniky cez prekrývanie miest voskom a pri práci s farbou rešpektovali povrch a textilný materiál. Vo výsledných desiatich prácach študentov dominuje vedomé transponovanie vzťahov, prítomný okamih, presila eufórie aj vnútro autora. Práce sa vyznačujú intenzívnou prítomnosťou farby, umocnené sú koloristickým katalyzátorom, plné veľkorysej kompozičnej harmónie.

Struktura tworzywa tygodnia była postawiona okrem tvorivej činnosti v ateliéri, ktorá bola ukončená výstavou batík v priestore katedry, aj na autorskej výstave akvarelov Małgorzaty Strzelec a výstavou kresieb študentských prác z Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego, którą uvedł zo svojho ateliéru profesor Stanisław Zbigniew Kamiński vo vstupných priestoroch fakulty. Výstava načrtáva tendencie kresby v súčasnej výtvarnej edukácii, potvrdzuje fenomén kresby a poukazuje na súčasné umelecké formy kresby, ktoré k výtvarnej edukácii bezprostredne patria. Pozoruhodným je rozvoj individuálnych predstáv niektorých študentských prác, úzko spojený s výtvarným porozumením príčin a následku tvorby, s originálnym predvídaním následného a budúceho. Iný svet, optická clona analýz situácií a opakovaných ľudských problémov. Spolupráca našich dvoch škôl trvá už viac ako desať rokov. Za toto obdobie sme realizovali viaceré mobility študentov aj učiteľov, účasť na konferenciách a výstavách na Slovensku aj v Poľsku. To, že navzájom kontaktujeme učiteľov a študentov, ktorí študujú učiteľstvo výtvarného umenia u nás a učiteľov a študentov, ktorí študujú výtvarné umenie ako neučiteľský smer v Poľsku, prináša vzájomné ovocie predovšetkým v tom, že v procesoch výtvarnej edukácie prirodzene integrujeme aktuálne a potrebné prvky podľa potrieb a koncepcie vyučovania praktických predmetov v ateliéroch. Najdôležitejším je to, že podstatnú úlohu zohráva výtvarný pedagóg, ktorý si vyberá metódy a prostriedky, ktorými realizuje výtvarnú edukáciu v jej komplexnej podobe. Vzájomné skúsenosti a pohľad na výtvarnú edukáciu dopĺňajú komplexnosť využitia všetkých atribútov a funkcií výtvarného umenia. Verím, že sa to aj v tomto roku podarilo.

Przestrzeń dla malarstwa, albo malarstwo na tkaninie. Batik.

W Katedrze Kultury Plastycznej Wydziału Pedagogicznego UMB w Białej Bystrzycy dominowało w dniach 16 - 20 października 2017 r. malarstwo, w ramach warsztatów ERASMUS+, które prowadziła pani dr hab. Małgorzata Strzelec z Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu, zakończonych prezentacją powstałych w tym czasie prac studenckich. Celem zajęć było nie tylko poznanie warsztatu i nabywanie technicznych umiejętności, ale kreatywne podejście do całego procesu malarstwa batikowego. W trakcie warsztatów odbywały się dyskusje o motywach inspirujących wyobraźnię, o technice malarstwa na tkaninie i o jej możliwościach realizacji.

Studenti, poznając technikę batiku, przy pomocy nowych środków malarskich, uzyskiwali bogactwo koloru, notowali intensywność przeżyć i ekspresję doznań. Powstałe wielkoformatowe prace są dynamicznymi i fantazyjnymi kompozycjami malarskimi. Tematyczne połączenia subiektywnej i obiektywnej rzeczywistości - często na styku obu światów - znalazły możliwość wypowiedzi dzięki zastosowaniu malarskiego medium batiku.

Technika batikowania powszechnie używana jest w artystycznej twórczości, tak profesjonalnej, jak i ludowej, i można swobodnie wypowiadać się w tej technice w zwykłych warunkach domowych.

Studenti pracowali na podstawie własnych szkiców, projektów i rozwiązań kompozycyjnych.

W zrealizowanych projektach studentów dominuje przemyślane transponowanie swojej wyobraźni; prace odznaczają się intensywnością koloru, ekspresją i pełnymi harmoniami, ciekawymi kompozycjami.

Program tego tygodnia obejmował, oprócz działalności kreatywnej w pracowni malarskiej (co było uwiecznione wystawą batików w przestrzeni katedry), również autorską wystawę akwareli profesor Małgorzaty Strzelec oraz wystawę rysunków studentów z Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu, którą przedstawił profesor Stanisław Zbigniew Kamiński (prezentowaną w wejściowej przestrzeni Wydziału). Wspomniana wystawa wzmacnia fenomen rysunku i wskazuje na środki plastyczne, ważne dla programu edukacji artystycznej. W pracach studentów zwraca uwagę indywidualne widzenie świata, świadczące o oryginalnej i ciekawej wyobraźni twórczej.

Współpraca naszych dwóch szkół trwa już ponad dziesięć lat. W tym okresie nastąpiła liczna wymiana naukowa pedagogów i studentów, zorganizowano wiele konferencji i wspólnych wystaw na Słowacji oraz w Polsce, a wzajemne kontakty przynoszą korzyści obu stronom.

Integrujemy nasze aktualne koncepcje nauczania, wymieniamy doświadczenia na zajęciach praktycznych w pracowniach, warsztatach; wybieramy metody i środki, dzięki którym realizujemy edukację artystyczną w kompleksowej formie. Mam nadzieję, że i w tym roku to się udało.

Prof. PaedDr. Jarosław Uhel, ArtD.

Prowadzenie warsztatów - Małgorzata Strzelec

Fotografie - Stanisław Zbigniew Kamiński

Kurator wystawy prac wykonanych podczas warsztatów i projekt ekspozycji - Eva Hnatova

Fotografie wystawy - Bronislava Bobaková

Kurator wystawy rysunków „O niebie” i projekt ekspozycji - Stanisław Zbigniew Kamiński

Fotografie wystawy - Stanisław Zbigniew Kamiński

Teksty - Stanisław Zbigniew Kamiński, Małgorzata Strzelec, Jarosław Uhel

Tłumaczenie z polskiego na słowacki i ze słowackiego na polski - Katarína Sokolova

Redakcja - Stanisław Zbigniew Kamiński, Małgorzata Strzelec

Projekt graficzny - Stanisław Zbigniew Kamiński, Maciej Kamiński

Skład - Maciej Kamiński

ISBN 978- 83 - 7351 - 839 - 1